

26. évf. 10–11. sz. 1979. október–november

Tudományos és Műszaki Tájékoztatás

AZ UNISIST II KORMÁNYKÖZI KONFERENCIA

Párizs, 1979. május 28. – június 1.

Az UNISIST program az Unesco hosszú lejáratú programjai közé tartozik. Eredete 1967-re nyúlik vissza, amikor az Unesco – a *Tudományos Szövetségek Nemzetközi Tanácsa (International Council of Scientific Unions, ICSU)* javaslatára – megindította egy világméretű tudományos és műszaki információs rendszer tervezetének előmunkálatait egy nemzetközi bizottság keretében, amelyben a szocialista országok közül a Szovjetunió és Magyarország volt képviselve [1]. A bizottság jelentése [2] képezte az első UNISIST kormányközi konferencia (UNISIST I) munkaanyagát.

Mielőtt az UNISIST II eredményeit és határozatait ismertetjük, célszerű röviden áttekinteni az UNISIST program eddigi végrehajtását és eredményeit.

1. Az UNISIST program 8 éve (1971–1979)

1.1 Az UNISIST I kormányközi konferencia, 1971

Az UNISIST I kormányközi konferenciát 1971 októberében hívták össze az Unesco közgyűlésének határozata alapján azzal a céllal, hogy megtárgyalja az Unesco és

[1] A bizottság tagja volt N. B. Arutjunov, a Szovjetunió Állami Tudomány és Technika Bizottsága Tájékoztatási Főigazgatóságának vezetője, A. I. Mihajlov professzor, az Össz-szövetségi Tudományos és Műszaki Tájékoztatási Intézet (VINITI) igazgatója és dr. Lázár Péter, az OMKDK főigazgatója.

[2] UNISIST. Study report on the feasibility of a world science information system. Paris, 1971. 14, 161 p. 27 cm.
/United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization/
/International Council of Scientific Unions/
OMKDK rakt.sz.: K 1593.

az ICSU által közösen kezdeményezett világméretű információs rendszer megvalósításának módjait.

A konferencia kiegészítésekkel és módosításokkal jóváhagyta az Unesco és az ICSU közös munkadokumentumát, és javasolta az Unesco közgyűlésének az UNISIST program elfogadását, illetve beindítását. A konferencia – az eredeti előterjesztéstől eltérően – nem egy új nemzetközi információs rendszer létesítését határozta el, hanem egy sokkal szélesebb körű nemzetközi információs program megindítását.

A határozat alapján az Unesco 1972. évi közgyűlése az alábbi *célok*kal hagyta jóvá az UNISIST programot:

a) a kormányok, nemzetközi szervezetek és információs intézmények információs munkamegosztásra és együttműködésre irányuló kezdeményezéseinek elősegítése és koordinálása;

b) a tudományos és műszaki információ fejlesztésének támogatása és hatékony nemzetközi akciók végrehajtása;

c) tudósok, mérnökök és más szakemberek publikált információkhoz való hozzáféréseinek elősegítése;

d) a fejlődő országok segítése a tudományos és műszaki információk iránti igényük kielégítésében;

e) információs rendszerek és intézmények világméretű, rugalmas és önkéntes együttműködésre alapozott hálózatának kiépítése.

A fenti célok elérésére öt *tevékenységi főirányt* határoztak meg:

a) az információs rendszerek összekapcsolását elősegítő módszerek és eszközök fejlesztése szabványosítás, módszertani irányelvek kidolgozása, információcserét elősegítő adattárak létesítése és más hasonló révén;

b) az információcsere tökéletesítése az információs szolgáltatások munkamegosztásának, továbbá informá-

cióelemző és adatinformációs központok, illetve hálózatok szervezésének elősegítése révén stb.;

c) információs szakemberek oktatása és képzése; oktatási programok összehangolása, tanfolyamok stb. szervezése;

d) az információs politika fejlesztése: tanulmányok és irányelvek kidolgozása, információs politikai törekvések nemzetközi koordinálása;

e) az Unesco tagországainak segítése: igények felmérése, nemzeti és regionális projektek lebonyolítása, segélyprogramok összehangolása.

E főirányok megnevezése, prioritása és – kisebb mértékben – tartalma változott a program fejlesztése során. Az Unesco *jelenlegi programja szerint* ezek a következők:

1. az információs politika fejlesztése;

2. szabványok, normatív előírások és módszerek, valamint alkalmazásuk fejlesztése;

3. a tagországok információs infrastruktúrájának, valamint a szakosított információs forrásoknak és szolgáltatásoknak fejlesztése;

4. információs szakemberek és információfelhasználók oktatásának és képzésének fejlesztése;

5. a tagországok segítése.

Az UNISIST I határozatának megfelelően az UNISIST program megvalósításának irányítására kormányközi *Irányító Bizottságot*, valamint az Unesco főigazgatóját és az Irányító Bizottságot a program megvalósításában segítő *Tanácsadó Bizottságot* hoztak létre.

1.2 Az UNISIST program eddigi végrehajtása

1.2.1 Nemzetközi szinten

Az UNISIST program végrehajtása általában eredményes volt, amit elősegített az Unesco *Általános Információs Programjának (General Information Programme, PGI)* létrehozása 1976-ban. A PGI megszervezése lehetőséget adott egyrészt az Unesco többféle – egymással versengő – információs programjainak, szerveinek és módszereinek egységes keretbe foglalására, illetve konvertálására, másrészt pedig arra, hogy hatásosabban érvényesüljenek az UNISIST program elvei az ENSZ szervezetek információs programjainak összehangolásában.

Az UNISIST program végrehajtására az Unesco *sokféle intézkedést tett*, többnyire együttműködésben kormányközi és nem kormányközi nemzetközi szervekkel, valamint kormányzintű és intézményi szintű nemzeti szervekkel:

a) kezdeményezésére közvetítő pontoknak (focal points) megfelelő nemzetközi központokat hoztak létre 54 tagországban, és UNISIST nemzeti bizottságokat 15 tagországban az UNISIST program és a nemzeti informá-

ciós politika fejlesztésére és összehangolására. E szervek tevékenysége általában hasznosnak bizonyult, bár hatásuk a nemzeti információs politikára különféle tényezők folytán igen heterogén;

b) irányelveket bocsátott ki az információs politika tárgyáról és jelentőségéről, a nemzeti tudományos és műszaki információs rendszerek szervezéséről, valamint az információs politika és a gazdasági–társadalmi fejlesztés tervezésének összefüggéseiről;

c) konferenciákat szervezett egyrészt a regionális információs együttműködés, illetve az információs politika regionális fejlesztése érdekében az ázsiai, a délkelet-ázsiai, az arab országokra kiterjedő és a nyugat-afrikai régiókban, másrészt pedig e problémák minden régióra kiterjedő megvitatására. E konferenciák nyomán együttműködési programok és intézkedések végrehajtására került sor;

d) irányelveket, szabályzatokat és segédleteket dolgozott ki információs folyamatok egységesítésére. Ide tartozik egyebek között a géppel olvasható bibliográfiai leírások kézikönyve, az információs szabványok kézikönyve (folyamatban), a nemzetközi információs szabványok gyűjteménye, egy átfogó osztályozási rendszer (Broad System of Ordering), a géppel olvasható információk egységes csereformátuma (folyamatban), továbbá irányelvek a nemzeti bibliográfiák fejlesztésére, egynyelvű és többnyelvű teauruszok készítésére, tudományos–műszaki dokumentumok (kutatási jelentések, tudományos folyóiratcikkek, tudományos közleményekben közreadott számszerű adatok) szerkesztésére és alakítására stb.;

e) nemzetközi intézményeket hozott létre az információs rendszerek tevékenységének racionalizálására, együttműködésük megkönnyítésére és az információfelhasználók ellátásának elősegítésére. Ide tartozik a nemzetközi folyóiratnyilvántartás (International Serials Data System, ISDS); a géppel olvasható bibliográfiai leírások kézikönyvét naprakészen tartó központ (UNISIST International Center for Bibliographic Descriptions, UNIBID); a nemzetközi terminológiai információs központ (INFOTERM); az információs és dokumentációs szabványok információs központja (ISODOC); az információkezelésre szolgáló berendezések nemzetközi forrástájékoztató központja (IRCIHE) stb. (ld. még *1. melléklet*);

f) együttműködést kezdeményezett a tudományos kutatómunkák nemzeti nyilvántartási és információs rendszerei között. Ennek során nemzetközi konferenciát szervezett [3] és szerkesztésében megjelentette a rendsze-

[3] UNISIST. International symposium on information systems and services in ongoing research in science. Paris, 27–29. Oct. 1975. Proceedings. Bp. 1976. 469 p. 29 cm. /United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization/ /Smithsonian Science Information Exchange/ /Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ/ /OMKDK rakt.sz.: K 2475.

rek nemzetközi címjegyzékét [4];

g) kiépítette az információs kutatásokat nyilvántartó ISORID információs rendszert, együttműködésben a Nemzetközi Dokumentációs Szövetséggel (FID);

h) projekteket hajtott végre a korszerű információs technika bevezetésére különböző fejlettségi szintű országokban (Bulgária, India, latin-amerikai országok stb.) gépi szelektív információterjesztés, on-line hálózatokhoz kapcsolódás, illetve komplex számítógépes rendszerek létrehozása céljából;

i) irányelveket dolgozott ki a faktografikus (számszerű) információk kezelésére, adat-forrástájékoztató központok létrehozására, valamint információelemző központok és hálózataik megteremtésére;

j) felméréseket végzett, konferenciákat rendezett és tájékoztató folyóiratot indított a FID-del együttműködve az információs oktatási programok összehangolása érdekében;

k) tanfolyamokat szervezett az információs képzést vezetőket oktatására, információs intézmények és rendszerek vezetőinek továbbképzésére, továbbá az információfelhasználók oktatására és képzésére;

l) részt vett az ENSZ szervezetek információs rendszereinek fejlesztésében és értékelésében, továbbá az ENSZ főtitkára által a nemzetközi technológiai információcseré-hálózat tárgyában a Közgyűlés elé terjesztett jelentés kidolgozásában [5].

1.2.2 A magyar részvétel és eredményei

A Magyar Népköztársaság kormányzati szervei és intézményei *kezdetől fogva támogatták* az Unesco UNISIST programjának kidolgozását és megvalósítását. Ennek keretében

a) magyar szakértő részt vett az UNISIST program alapjául szolgáló ICSU-Unesco munkadokumentum [2] kidolgozásában, felmérések és vizsgálatok elvégzésében;

b) a magyar kormánydelegáció az UNISIST program mellett foglalt állást az UNISIST I konferencián;

c) magyar szakértők közreműködtek az UNISIST program és az Általános Információs Program Tanácsadó Bizottságában, továbbá egyes célfeladatok megoldására létrehozott bizottságokban és munkacsoportokban;

d) adatok szolgáltatásával, intézményi és személyes közreműködéssel csatlakoztunk az UNISIST program keretében létrehozott információs rendszerekhez és köz-

pontokhoz (ISDS, INFOTERM, ISODOC, ISORID stb.);

e) magyar intézmények részt vettek az UNISIST program oktatási rendezvényeiben szemináriumok szervezésével, előadók delegálásával, résztvevők kiküldésével stb.;

f) magyar szakértők részt vettek az UNISIST programnak a társadalomtudományokra történő kiterjesztésével kapcsolatos vizsgálatokban, elemzésekben, javaslatok kidolgozásában;

g) magyar szakértő közreműködött az ENSZ-szervezetek információs együttműködését elősegíteni hivatott és a főtitkár információs kérdésekben tett jelentését előkészítő értekezleteken.

Az UNISIST program *eredményeit a hazai információs rendszer javára többféleképpen hasznosítottuk:*

a) az UNISIST által kibocsátott irányelveket felhasználtuk a szakmai információs rendszer fejlesztési koncepciójának kidolgozása és a hazai információs szabványosítás során, továbbá az információs oktatásban;

b) a hazai sajtóban – mindenekelőtt az információs és könyvtári szaksajtóban – rendszeresen jelentek meg cikkek, hírek, közlemények az UNISIST eredményeiről és fejleményeiről (2. melléklet);

c) az UNISIST elveit érvényesítettük a nemzetközi információs együttműködésben, így az NTMIR létrehozása és fejlesztése kapcsán, és más területeken is;

d) magyar szakemberek részt vettek az UNISIST program oktatási rendezvényein, így az Ausztriában, Törökországban és Lengyelországban, továbbá három ízben Magyarországon rendezett szemináriumokon és tanfolyamokon.

1.2.3 A szocialista országok részvétele

A szocialista országok – hazánkhoz hasonlóan – *támogatták és támogatják* az UNISIST program létrehozását, illetve fejlesztését:

a) szovjet szakértők igen aktívan részt vettek az UNISIST I munkadokumentumának kidolgozásában;

b) a szocialista országok kivétel nélkül az UNISIST program elfogadása mellett foglaltak állást;

c) a szocialista országok képviseltették magukat az UNISIST program irányító, tanácsadó és munkaszerveiben (lásd 1. melléklet);

d) a szocialista országok szorgalmazták az Unesco információs tevékenységében jelentkező felesleges párhuzamosságok és koordinátlanság kiküszöbölését, és ezzel előmozdították az Általános Információs Program létrehozását;

e) az NTMIR már létrehozásától kezdve figyelembe vette az UNISIST programot. Így az NTMIR (és központja, az NTMIK) csatlakozott az UNISIST program keretében létrehozott, illetve annak szellemében működő nemzetközi információs rendszerekhez és hálózatokhoz (ISDS, INIS); szabványosítási munkájában tekintet-

[4] UNISIST. International services on research in progress. A worldwide inventory. Bp. 1978. ism. lapsz. 464 p. 28 cm. /United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization/
/Smithsonian Science Information Exchange/
/Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ/
OMKDK rakt.sz.: K 3125.

[5] Világméretű műszaki információs hálózat létesítése = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 23. évf. 11. sz. 1976. p. 451–463.

be veszi az UNISIST program keretében kidolgozott szabványokat és módszertani irányelveket;

f) több szocialista ország rendezett az UNISIST program keretében oktatási és tapasztalatcsere rendezvényeket;

g) a Bolgár Népköztársaság számítógépes információs rendszerének kiépítését az Unesco Általános Információs Programja támogatta.

2. Az UNISIST II kormányközi konferencia

2.1 A konferencia résztvevői és szervezete

A konferencián az Unesco 91 tagállama és 2 további állam, nevezetesen Dzsibuti és a Vatikán képviseltette magát összesen 236 delegátussal (3. melléklet). Részt vett továbbá az ENSZ szervezetei, más kormányközi szervezetek és nemzetközi nem-kormányközi szervezetek és alapítványok közül 35 nemzetközi szervezet 50 megfigyelővel (4. melléklet).

A nemzetközi szervezetek között szerepelt az NTMIK, amelyet igazgatója, L. N. SZUMAROKOV képviselt.

A konferenciát az Unesco főigazgatója nyitotta meg. Elnökké egyhangúlag Dr. I. WESLEY-TANASKOVIC asszonyt (Jugoszlávia) választották meg, aki 1976-ig elnöke volt az UNISIST Irányítási Bizottságának, majd 1977–1978-ban alelnöke az Általános Információs Program Kormányközi Tanácsának.

A fejlődő országok javaslatára a konferencia 10 alelnököt választott, mégpedig 2–2 főt Afrika, Ázsia, az arab államok és Dél-Amerika, 1–1 főt a Szovjetunió és az Egyesült Államok részéről. Ilyen módon választotta a konferencia N. B. ARUTJUNOVOT (Szovjetunió) alelnökévé, Tanzánia és Togo, India és Malaysia, Irak és Tunézia, Ecuador és Jamaica, továbbá az Egyesült Államok képviselője mellett.

A konferencia rapportőrnek J. GRAY-t (Egyesült Királyság) választotta meg. A szerkesztőbizottság tagjait az elnökből, az alelnökökből és a rapportőrből álló iroda kérte fel Algéria, Argentina, Franciaország, Gabon, Indonézia és Lengyelország delegátusai közül.

A választások után az UNISIST programot kezdeményező és azt az Unesco-val együtt kidolgozó Tudományos Szövetségek Nemzetközi Tanácsának (ICSU) elnöke üdvözölte a konferenciát, majd J. F. da COSTA, az Egyesült Nemzetek Tudományos és Műszaki Fejlesztési Konferenciájának (United Nations Conference on Science and Technology for Development, UNCSTD) főtitkára beszélt arról, hogy mit vár az UNCSTD az UNISIST II konferenciától.

2.2 A konferencia célja

A konferencia célja az volt, hogy – az UNISIST I vonatkozó határozata szerint – megvizsgálja a program eddigi végrehajtását és meghatározza további fő irányait.

A konferencia *három fő kérdést* tárgyalta meg:

- a) az UNISIST program eddigi eredményeit;
- b) az információ szerepét a tudományos, műszaki, gazdasági és társadalmi fejlesztésben; valamint
- c) az UNISIST program fejlesztésének főbb irányait és stratégiáját.

A konferencia munkadokumentuma [6] szerint az UNISIST program eredeti célkitűzései változatlanul érvényesek továbbra is. Az eddigi tapasztalatok és a megváltozott körülmények folytán azonban új súlypontok jelentkeztek, amelyek figyelembevételével kell kidolgozni a program új stratégiáját nemzetközi, regionális és nemzeti szinten:

a) a tudományos és műszaki információt – és ennek folytán a program intézkedéseit is – fokozottan a tudományos, műszaki, gazdasági és társadalmi fejlesztés szolgálatába kell állítani;

b) az információs tevékenységet és az UNISIST program akcióit az információk használóira és az információk hasznosítására kell fokozottabban orientálni, szemben az eddigi információs rendszerszervezési és módszertani orientációval;

c) a programnak a felhasználók alábbi főbb kategóriát kell figyelembe vennie és differenciált kiszolgáltatásukat elősegítenie:

a fejlesztési politika kialakítói, a döntéshozatalra jogosult személyek és szervek;

tudósok (kutatók) és műszaki szakemberek (fejlesztők), továbbá a fejlesztési folyamatban érintett egyéb szakemberek;

a lakosság széles rétegei, különös figyelemmel az elmaradottabb mezőgazdasági körzetekre, a kevésbé fejlett ágazatokra, a kisvállalatokra stb.;

d) a program hatókörét szélesíteni kell egyrészt a társadalomtudományok bevonásával, másrészt eddig figyelembe nem vett felhasználói kategóriák figyelembevételével;

e) fokozott figyelmet kell fordítani – az információk gyűjtése, feldolgozása és szolgáltatása mellett – az információk hasznosítására, feltárva ennek akadályait és az ezek kiküszöbölésére alkalmas eszközöket;

[6] Intergovernmental conference on scientific and technological information for development. UNISIST 2. Paris, 28. May – 1. Jun. 1979. Main working document. Paris, 1979. ism. lapsz. 107 p. 30 cm.
/United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. General information programme. No. PGI/MD/1./
OMKDK rakt.sz.: K 3234/2.

f) nagy súlyt kell helyezni a fejlesztési és információs politika tekintetében döntésre jogosult személyek meggyőzésére az információk hasznosításának és az információs rendszerek fejlesztésének szükségességéről;

g) fokozottan kell fejleszteni az információfelhasználók oktatását és össze kell kapcsolni az információs szükségletek és igények folyamatos vizsgálatával és kutatásával;

h) fokozott gondot kell fordítani mind a nemzetközi, mind a helyi információk hozzáférhetőségének biztosítására, továbbá – a bibliográfiai információkon túlmenően – a számszerű adatokra, az elemzett és értékelt információkra, végül az információforrásokról szóló adatokra.

i) az információforrások körében különösen nagy súlyt kell helyezni a technológiák nemzetközi átvételéhez szükséges információkra, a helyileg kidolgozott, alkalmazott vagy alkalmazható technológiák adataira, továbbá a folyamatban lévő kutató- és fejlesztő munkákról szóló információkra;

j) kiemelkedő fontosságot kell tulajdonítani a korszerű információs technika és technológia elterjesztésének, a fejlett és fejlődő országokban egyaránt. Elsődleges jelentőségű a számítástechnika, a távközlési technika és a reprográfia, illetve ezek kombinált alkalmazásának fejlesztése;

k) eleget kell tenni az ENSZ-szervezetek információs tevékenységének összehangolása terén az Unesco-ra háruló feladatoknak, és biztosítani kell, hogy ennek tartalmi kereteit az UNISIST program adja meg.

2.3 A munkadokumentum megtárgyalása

Általában minden felszólaló delegáció elismerően nyilatkozott a munkadokumentumról, annak elemzéseiről, megállapításairól és az UNISIST-program jövőjére vonatkozó célkitűzésekről. Az UNISIST-program eddigi eredményeinek elismerése mellett azonban hangsúlyozták, hogy még többet lehetett volna tenni a program keretében, különösen a fejlődő országok információs fejlesztése érdekében.

Hangsúlyozták annak fontosságát, hogy a program lépjen túl a szoros értelemben vett tudományos és műszaki információ keretein és egyre hatékonyabban ölelje fel a társadalomtudományi információs és a tudományos–műszaki, gazdasági, társadalmi és kulturális fejlesztéshez szükséges információt is.

Csaknem minden delegáció nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy a program a bibliográfiai információ túl fordítson nagyobb figyelmet az információfelhasználók különféle csoportjai számára közvetlenül használható, megfelelően előkészített, elemzett és értékelt információk kidolgozására és szolgáltatására.

Hangsúlyozták a nemzeti információs infrastruktúrák kiépítésének és megerősítésének alapvető jelentőségét, ezzel kapcsolatban a megfelelő intézményrendszer (információs központok, könyvtárak, levéltárak) kiépítésé-

nek, az információs módszerek és szabványok kidolgozásának és alkalmazásának, továbbá az információs szakemberek és a felhasználók képzésének jelentőségét.

Számos delegáció emelte ki a regionális kooperációs információs programok jelentőségét, a fejlődő országok delegációi pedig hangsúlyozták az UNISIST nemzeti központok és bizottságok jelentőségét és igényelték nagyobb támogatásukat az Unesco részéről.

Általánosan támogatták a programban a felhasználók érdekeinek növekvő figyelembevételét. Ennek tükrében támogatták az információs szakmai oktatás, továbbá a felhasználók információs oktatásának programját, továbbá az új információs technológia széles körű alkalmazásával való intenzívebb foglalkozást.

3. Az UNISIST II határozatai

A konferencia határozatokat fogadott el, amelyek címzettje egyrészt az ENSZ Tudományos és Műszaki Fejlesztési Konferenciája, [7], másrészt az Unesco tagállamai, végül pedig az Unesco. A határozatokat a konferenciáról készült zárójelentés tartalmazza [8].

3.1 Az ENSZ Tudományos és Műszaki Fejlesztési Konferenciájának (UNCSTD) címzett határozatok

A konferencia javasolja, hogy az UNCSTD vegye figyelembe a következőket:

a) A tudományos és műszaki információ nemzeti és nemzetközi erőforrás: a tudomány és a technika fejlődése nagymértékben függ ezen erőforrás hozzáférhetőségétől és hatékony felhasználásától. A tudományos és műszaki információ – a gazdasági, társadalmi és kulturális információval együtt – egyik fő tényezője a fejlesztési folyamat meggyorsításának.

b) Minden országnak egyformán joga van hozzáférni a tudományos és műszaki információ forrásaihoz. Az országoknak megfelelő eszközökre van szükségük ahhoz, hogy az információkat fejlesztésük érdekében adaptálhassák és felhasználhassák.

c) Minden ország dolgozzon ki irányelveket országos, tudományos és műszaki információs politikájára és készítsen országos információs terveket az országos

[7] United Nations Conference on Science and Technology for Development (UNCSTD), Vienna, Austria, 20–31 August 1979.

[8] Intergovernmental conference on scientific and technological information for development. UNISIST 2. Paris, 28. May – 1. Jun. 1979. Final report. Paris, 1979. ism. lapsz. 74 p. 30 cm.

/United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. General information programme. No. PGI/MD/1./
OMKDK rakt.sz. K 3234/1.

gazdaságfejlesztési és társadalomfejlesztési politika alapvető és elválaszthatatlan részeként; ezzel ösztönözzék és koordinálják országos információs rendszerek és/vagy hálózatok létesítését.

d) Az országos információs rendszerek és hálózatok fejlesztéséhez szükség van szakképzett munkaerőre; infrastruktúrára, amelyik felölel kommunikációs eszközöket, adatbankokat, könyvtárakat, dokumentációs központokat, levéltárakat, számítástechnikai eszközöket és software-t; végül információkezelő ajánlásokra, eszközökre, módszerekre és szabványokra.

e) Az országos információs rendszerek és hálózatok célja, hogy biztosítsák a hozzáférést a nemzeti és nemzetközi forrásokból származó tudományos és műszaki információkhoz, megkönnyítsék ezen információk hasznosítását és ezáltal ösztönözzék a hazai fejlesztést és az innovációs kapacitást, továbbá alátámaszák a technológiai értékelését, átvételét és alkalmazását.

f) Ha a nemzeti információs rendszerek és hálózatok kompatibilis módon fejlődnek, technikailag lehetővé válik fokozatosan, lépésről-lépésre kiépíteni információs rendszerek és szolgáltatások nemzetközi hálózatát a tudományos és műszaki információcseré szolgálatára.

g) Információs rendszerek és szolgáltatások nemzetközi hálózatának létesítése jelentős nemzetközi beruházást és folyamatos nemzetközi együttműködést igényel. A nemzetközi hálózatnak a nemzeti információs rendszerekre és hálózatokra kell épülnie.

h) A fejlődő országoknak nemzetközi segítségre van szükségük nemzeti információs infrastruktúrájuk megteremtéséhez, feltáráshoz és fejlesztéséhez.

i) Az UNISIST programnak – meglévő, egyedülálló és dinamikus programként – központi szerepet kell játszania a tudományos és műszaki információval kapcsolatos új tevékenységekben, támogatást kapva ehhez az Unesco természettudományi, társadalomtudományi, nevelésügyi és kommunikációs szektoraitól.

j) Az Unesco vezető szerepet töltött be az ENSZ szervezetek körében információs rendszerek és szolgáltatások önkéntes együttműködésére épített rugalmas nemzetközi hálózat kiépítésében, mégpedig egyrészt az UNISIST program révén, másrészt pedig azáltal, hogy szorosan együttműködött tagállamaival és más ENSZ szervezetekkel, amelyek körében az UNISIST program különleges helyet foglal el.

k) Az UNISIST II konferencia javaslatai teljes mértékben tekintetbe vették az UNCSTD céljait, megalapozták az UNISIST jelentőségének további növelését és az Unesco jövőbeli tevékenységét a nemzeti társadalmi-gazdasági fejlesztés célkitűzéseinek megvalósításában és az új Nemzetközi Gazdasági Világrend kiépítésében.

Ennélfogva javasolja a konferencia az UNCSTD-nek, hogy hasznosítsa az ENSZ szervezeteknek a tudományos és műszaki információ terén végzendő teendőit összefoglaló irányelvek kidolgozása során azt a sok tapasztalatot,

amelyet az Unesco az UNISIST program révén, más ENSZ szervezetek pedig az UNISIST keretében kifejlesztett szakosított információs rendszereik és szolgáltatásai révén szereztek. El kell kerülni új információs programok és szervezetek létesítését az ENSZ keretében, mert ez az ENSZ szervezetek jelenlegi munkájának felesleges ismétlésére vezetne.

3.2 Az Unesco tagállamainak címzett határozatok

a) Támogassák az UNISIST program végrehajtását és vegyenek aktív részt benne.

b) Vegyenek részt nemzetközi és regionális kooperációs információs programokban, különösen pedig a fejlődő országok ilyen jellegű együttműködésében a tudományos és műszaki információ fejlesztésének előmozdítása, az információk szélesebb körű alkalmazása és a fejlesztési célokhoz való adaptálása érdekében.

c) Tanulmányozzák alaposan a tudományos és műszaki eredmények szerepét a fejlesztési célok megvalósításában. Dolgozzanak ki és alkalmazzanak ennek alapján nemzeti politikát a tudományos és műszaki információ hasznosítására az UNISIST irányelveire építve. Létesítsenek országos központot a fejlesztéshez szükséges információk gyűjtésére és hasznosítására.

d) Fordítsanak kellő figyelmet az információ gazdasági és társadalmi vonatkozásaira, tulajdonítsanak különös jelentőséget az UNISIST irányelveinek a társadalomtudományokra történő kiterjesztésére.

e) Szervezzék és koordinálják országosan az információs forrásokat, hogy azok hatékonyabban szolgálják a nemzeti fejlődést és hozzájáruljanak a világméretű fejlesztési problémák megoldásához.

f) Létesítsenek országos és regionális adatinformációs és információelemző központokat hazai és külföldi tudományos és műszaki adatok gyűjtésére, értékelésére, feldolgozására és hatékony felhasználására.

g) Tegyenek intézkedéseket az információáramlást gátló körülmények megjavítására. Ennek keretében különösen fontos egyrészt, hogy nagyobb mérvű hozzáférést biztosítsanak a tudományos és műszaki információ állami és magánforrásaihoz, másrészt a nemzeti nyelveken terjesszék szükség szerint az információt.

h) Erősítsék meg azt az országos koordináló intézményt, amelyiknek feladata tanácsadás állami intézmények és információs szolgálatok részére információs rendszerek irányítása tekintetében.

i) Tegyenek intézkedéseket az információs szakemberek, a tudományos és műszaki körök, az ipar, a fejlesztési szakemberek és a tervezési szakemberek körében a kommunikáció javítására, hogy ezáltal is fokozódjék az információk hasznosítása a nemzeti célok érdekében.

j) Tulajdonítsanak kiemelkedő prioritást a felhasználók oktatásának és a szakképzett információs munka-

erőforrások fejlesztésének. A szakképzettségnek magába kell foglalnia a fejlesztési prioritások megértését, a rangsorolásnak megfelelő információs források fejlesztését, végül pedig a bármely eredetű információk válogatását, feldolgozását és felhasználását a nemzeti fejlesztési céloknak megfelelően.

3.3 Az Unesco-nak címzett határozatok

a) Az UNISIST eddigi céljait kell továbbra is követni a tudományos és műszaki információ áramlásának és hasznosításának megkönnyítésére. Meg kell teremteni a szükséges előfeltételeket információs rendszerek, hálózatok és szolgáltatások rugalmas nemzetközi együttműködésének fokozatos fejlesztésére.

b) Tovább kell fejleszteni az UNISIST programot – minden szakterületre érvényes eszmei rendszerként – információs rendszerek és szolgáltatások fejlesztésére, beleértve a társadalomtudományokat is, mégpedig nemzeti, regionális és nemzetközi szinten.

c) Továbbra is prioritást kell biztosítani az UNISIST keretében az infrastrukturális fejlesztést szolgáló, továbbá az információs szakemberek és az információfelhasználók oktatását és képzését szolgáló intézkedéseknek. Ugyancsak kiemelt jelentőséget kell tulajdonítani továbbra is az információs politika kialakításának, továbbá az egyensúlyozott program előfeltételét képező információs módszerek és szabványok kidolgozásának és elterjesztésének.

d) Szükség szerint módosítani kell az Unesco programját annak érdekében, hogy jobban szolgálja a tudomány és a technika fejlődését és alkalmazásukat a fejlesztésben.

e) Erősíteni kell az UNISIST programnak a felhasználók kiszolgálására irányuló stratégiáját. Tekintetbe kell venni mindenféle potenciális felhasználói csoport szükségleteit, mint pl. tudósok és kutatók, fejlesztő és tervező szakemberek, oktatási szakemberek, technikusok, városi és községi alkalmazottak és mások, akik részt vesznek a fejlesztési folyamatban.

f) Segíteni kell a tagállamokat, különösen a fejlődő országokat információs politikájuk és terveik kidolgozásában és végrehajtásában.

g) Ösztönözni kell bilaterális és multilaterális kooperációs megállapodások kötését különféle fejlettségi színvonalú tagállamok között tapasztalatok, információs források, eszközök és szakértelem cseréje céljából.

h) Elő kell segíteni az UNISIST nemzeti központok és nemzeti bizottságok szerepének megerősödését, felül kell vizsgálni az idevágó irányelveket az információnak a fejlesztésben elismert szerepe tükrében.

i) Támogatni kell nemzeti, regionális és nemzetközi információs rendszerek létesítését és erősítését, ösztönözni kell és meg kell könnyíteni fejlődő országok részvételét nemzetközi rendszerekben.

j) Elő kell mozdítani olyan információs politika érvényesülését, amelynek nyomán információs hálózatok nem csupán az információ áramlását könnyítik meg, hanem ösztönzik az alkotókészséget, az innovációs kapacitást, a helyi információforrások maximális kifejlesztését, ösztönzik tapasztalatok és tudás megszervezését. Segíteni kell a helyi eredetű technológiákról információ szolgáltatató központok létesítését.

k) Fel kell tárnai az információáramlást gátló okokat és meg kell vizsgálni leküzdésük módjait.

l) Támogatni kell a tagállamokat információs szükségleteik meghatározásában és információs infrastruktúrájuk erősítésében, beleértve a szükségletek kielégítésére szolgáló berendezések felhasználását is.

m) Meg kell javítani az elsődleges dokumentumok hozzáférhetőségét fejlődő országokban, gondolva többek között központi dokumentumállományok létesítésének lehetőségére, regionális vagy nemzeti szinten.

n) Támogatni kell a tagállamokat nemzeti vagy regionális adatinformációs és információelemző központok, továbbá egyéb információs intézmények létesítésében, amelyek felhasználók széles körét látják el az igényeknek megfelelő értékelt, elemzett és célra feldolgozott információval, adatokkal és dokumentációkkal.

o) Ösztönözni kell nemzetközi, regionális és országos forrástájékoztató szolgáltatások szervezését és fejlesztését a világ információs forrásairól szóló információk gyűjtésére és terjesztésére.

p) Intézkedéseket kell kezdeményezni korszerű információs és kommunikációs technológiák kiválasztásának, felhasználásának és adaptálásának megkönnyítésére, hogy ezáltal a tagállamok hozzáférhessenek nemzetközi információs forrásokhoz, és hatékony rendszereket és hálózatokat fejleszthessenek ki.

q) Meg kell vizsgálni, nem volna-e célszerű kuponrendszert kidolgozni és bevezetni, amelynek révén a fejlődő országok kedvező feltételek mellett csatlakozhatnak nemzetközi információs rendszerekhez és hálózatokhoz.

r) Elő kell mozdítani tanácsadó szolgálat létesítését egyes felhasználói csoportok – pl. döntést hozók, tanácsadó szolgálatok, általános felhasználók – részére az információs tevékenység minden ága tekintetében, beleértve az információs politikát és az információs technológiát is.

s) Folytatni kell – szoros együttműködésben nemkormányközi nemzetközi szervezetekkel – szabványok és irányelvek kidolgozását az információs tevékenységre általában, különösen pedig kompatibilis információs rendszerek műveleteire.

t) Támogatni kell a terminológiai tevékenységet nemzeti és nemzetközi szinten. A terminológia alapvető fontosságú egyrészt az indexelés és az információkeresés szempontjából, másrészt pedig az ismereteknek különféle nyelvre való átültetése tekintetében.

u) Fejleszteni kell mindenféle potenciális felhasználói csoport információs ismereteit, különösen az on-line rendszerek használatában, ideértve a mérnököket és kutatókat is. Erre a célra tananyagokat, irányelveket stb. kell kidolgozni.

v) Nagyobb erőfeszítéseket kell tenni az információs munkaerők oktatásában és képzésében, beleértve a tanácsadó szolgálatot ellátókat és a nyelvtudást igénylő információs szakembereket. Intézkedéseket kell tenni a tagállamok támogatására az információs szakma pályaképének és helyzetének javítására.

w) Növelni kell az UNISIST szerepét az ENSZ szervezetek információs rendszerei és szolgáltatásai tervezésének és fejlesztésének ösztönzésében és összehangolásában.

x) Szorosabban együtt kell működni más ENSZ szervezetekkel az UNISIST általános céljainak megvalósítása érdekében, különösen a szabadalmi információ és az ipari információ terén.

y) Tovább kell fokozni az ENSZ keretében a UNISIST irányelvek és szabványok felhasználását.

z) Felkérésre el kell végezni nemzetközi információs rendszerek és programok kiértékelését.

z₁) Intézkedéseket kell tenni növekvő anyagi fedezet biztosítására fejlődő országok számára információs rendszerük fejlesztéséhez az ENSZ Fejlesztési Alapja, továbbá más nemzetközi és egyéb források révén.

z₂) Meg kell vizsgálni, miként lehetne az Unesco egyes szektorainak információs tevékenységét a legeredményesebben bekapcsolni az Általános Információs Program megvalósításába.

z₃) Kormányközi konferenciát kell összehívni 5–7 évenként a tudományos és műszaki információ fejlesztési problémáinak megtárgyalására.

* * *

A konferenciára több delegáció készített és nyújtott be írásbeli jelentést az országos információs rendszer helyzetéről. A svéd és az indiai delegáció jelentéseit a TMT jelen számában közöljük.

1. melléklet

Az UNISIST program szervezeti, illetve tartalmi kereteiben létrehozott intézmények, rendszerek és projektek

1. A program irányítását végző, illetve segítő bizottságok

1.1 UNISIST Intergovernmental Conference for the Establishment of a World Science Information System (1971 október)

Kormányközi konferencia világméretű tudományos információs rendszer kialakításáról (UNISIST I). E konferencia határozatai és ajánlásai alapján hagyta jóvá az Unesco közgyűlése az UNISIST program megindítását. A konferencián az Unesco 85 tagállamának delegációi és 39 nemzetközi szervezet képviselői vettek részt.

A magyar delegáció tagjai voltak *Dr. Dúzs János* (OMFB), a delegáció vezetője; *Müller László* (OMFB); *Dr. Sebestyén Géza* (OSZK); *Palotás Rezső* (NGKT); *Lévai Tamásné* (OMKDK). A magyar delegáció vezetőjét a konferencia zárodokumentum szerkesztőbizottságának tagjává választották.

1.2 UNISIST Steering Committee (1973–1976)

Az UNISIST program irányítására létrehozott, kormány megbízottakból álló Irányító Bizottság. Tagjainak száma: 18.

Szocialista országok közül tagjai voltak: Szovjetunió (alelnök), Jugoszlávia (elnök).

1.3 UNISIST Advisory Committee (1973–1976)

Az UNISIST program által felölelt területek szakértőiből álló, az Irányító Bizottságot, az Unesco főigazgatóját és az UNISIST Titkárságot segítő bizottság. Tagjainak száma: 16.

Szocialista országokból tagjai voltak: *Vajda E.* (Magyarország), *G. Merta* (Csehszlovákia), *N. B. Arutjunov* (Szovjetunió).

1.4 Intergovernmental Council of the General Information Programme (PGI) (1977–)

Az Általános Információs Program (PGI) irányítására létrehozott kormány megbízottakból álló bizottság. Tagjainak száma: 30.

Szocialista országok közül tagjai: 1977–1978: Jugoszlávia (alelnök), Kuba, NDK, SZU (alelnök); 1979–1980: Lengyelország, Magyarország (*Dúzs J.*), Szovjetunió.

1.5 *Advisory Committee of the General Information Programme (PGI) (1977–*

X Szocialista országokból tagjai: 1977–1979: *Lázár P.* (alelnök, Magyarország), *V. V. Szücssev* (Szovjetunió).

2. Intézmények

2.1 *Clearinghouse of Classification Schemes and Thesauri*

Instytut Informacji Naukowo-Technicznej y Ekonomicznej, (IINTE), Varsó

Tezauruszok, osztályozási rendszerek, deszkriptor-, kulcsszó- és tárgyszójegyzékek adatait gyűjtő és ezek alapján információkat szolgáltató központ.

1968-ban jött létre. 1976-ig csak az angol nyelvterületen kívüli információkat gyűjtötte, 1977-től átvette az USA-beli hasonló központ funkcióját, az angol nyelvű információk feldolgozását is. A szocialista országok rendszeresen bejelentik adataikat és hasznosítják a központ szolgáltatásait. Magyarországi adatszolgáltató: OMKDK.

2.2 *INFOTERM. International Information Centre for Terminology*

Österreichisches Normungsinstitut, Bécs

Tudományos és műszaki terminológiai szabványok, szótárak, gyűjtemények, adatbankok, intézmények és programok adatait gyűjtő és ezek alapján információkat szolgáltató központ.

1971 óta működik. Szakterületi és nyelvterületi terminológiai adatbankok és adattárak hálózatának kiépítésére és a terminológiai tevékenység nemzetközi koordinációjára törekszik. A szocialista országok többsége bejelentette adatait. Magyarországi adatszolgáltató: OMKDK.

2.3 *International Serials Data System (ISDS) International Centre,*

Párizs

Folyóiratok, valamint más időszaki és sorozati kiadványok adatainak nemzetközi nyilvántartási és információs rendszere, illetve annak nemzetközi központja. Mintegy 60 ezer kiadvány adatait tartja nyilván. Az ISSN azonosító számok nyilvántartását is végzi.

X 1973 óta működik. A rendszer tagja – közvetlenül vagy az NTMIK útján – valamennyi szocialista ország. 8 tagú irányító testületében a szocialista országok közül részt vesz: Lengyelország, Magyarország (*Dr. Szilvássy Zoltánné*, OSZK, alelnök), Szovjetunió.

2.4 *UNIBID. Unisist International Centre for Bibliographic Descriptions*
British Library, London

Az UNISIST keretében készített Reference Manual for Machine Readable Bibliographic Descriptions (Géppel olvasható bibliográfiai leírások hivatkozási kézikönyve) naprakészen tartását és a tudományos–műszaki információt érintő, a dokumentumok bibliográfiai leírásával kapcsolatos egyéb nemzetközi tevékenységeket végző központ.

1975-től működik. Irányító Bizottságának tagja a Szovjetunió képviselője (*N. Fenina*, VINITI) is. A szocialista országok többsége kapcsolatot tart a központtal, és közvetve vagy közvetlenül alkalmazza a Reference Manual-t.

2.5 *IRCIHE. International Referral Centre for Information Handling Equipments*
Zágráb

Az információs célra alkalmazott berendezésekről, illetve az ezekkel kapcsolatos forrásokról szóló adatokat gyűjtő és ezek alapján információkat szolgáltató központ.

1975 óta működik. Gyakorlati tevékenységének egyetlen eredményét, tájékoztató folyóiratát a többi szocialista ország is megkapja; az OMKDK-ban helyrajzi száma: F 2913.

2.6 *ISODOC. International Information Centre on Standards in Information and Documentation*
Deutsche Normenausschuss, Nyugat-Berlin

Az információs és dokumentációs szabványokról tájékoztató nemzetközi információs központ. A Nemzetközi Szabványosítási Szervezet (ISO) által az UNISIST keretében kapott támogatással létrehozandó ISONET információs rendszer (hálózat) egyik első tagja.

1975-ben hozták létre. Rendszeres adatgyűjtést 1977-től végez. A géppel olvasható formában nyilvántartott adatok több szocialista ország szabványaira és normatív dokumentumaira is kiterjednek. Szolgáltatásai még kísérleti jellegűek. Magyarországi adatszolgáltató: MSZH.

2.7 *IFLA International Office for UBC*
British Library, London

A Könyvtári Egyesületek és Intézmények Nemzetközi Szövetsége (IFLA) által az Unesco támogatásával létrehozott intézmény. Az Egyetemes Bibliográfiai Számbavétel (Universal Bibliographical Control, UBC) programjával kapcsolatos feladatok (nemzeti bibliográfiák fejlesztése és géppel olvasható adataik cseréje, a bibliográfiai leírás szabványosítása stb.) központja.

1975-től működik. A programban a szocialista országok valamennyien részt vesznek. 7 tagú Irányító Bizottságának két évig volt szovjet tagja. A projekt magyar résztvevője: OSZK.

2.8 IFLA International Office for UAP
British Library, London

Az IFLA-nak a Kiadványok Egyetemes Hozzáférhetősége (Universal Availability of Publications, UAP) elnevezésű programjával kapcsolatos feladatok (nemzetközi dokumentumcsere, nemzetközi könyvtárközi kölcsönzés és másolatszolgáltatás, információs szerzői jogi kérdések stb.) központi szerve.

1978-tól működik. A programban a szocialista országok valamennyien részt vesznek. 7 tagú Irányító Bizottságának a szocialista országok részéről tagja *N. Kaladzi-eva* (Bulgária). A magyar részvétel központja: OSZK.

2.9 European Coordination Centre for Research and Documentation in Social Sciences
Bécs

Az európai társadalomtudományi kutatásokat és dokumentációt koordináló nemzetközi központ.

1963-tól működik. Az UNISIST programnak a társadalomtudományokra való kiterjesztése következtében a program kereteibe tartozó intézménynek tekinthető. A szocialista országok társadalomtudományi információs intézményei kapcsolatban állnak a központtal. A magyar információs intézmények az MTA útján állnak a központtal kapcsolatban.

3. Projektek

3.1 ISORID. Information System on Research in Documentation

Az információs könyvtárügyi és levéltárügyi kutató-sok nemzetközi információs rendszere.

1971-től működik. A programban valamennyi szocialista ország részt vesz. Szervezetét *Lázár P.* (Magyarország) dolgozta ki. Magyarországi adatszolgáltató: KMK.

3.2 DARE. Data Retrieval System for the Social Sciences

A társadalomtudományok információs forrásaira, intézményeire, szakértőire, programjaira kiterjedő bibliográfiai és faktografikus számítógépes információs rendszer.

1973-tól működik. A programrendszert *Vásárhelyi P.* és munkatársai (Magyarország) dolgozták ki.

3.3 INTERCONCEPT. International Information System of Social Science Concepts

A társadalomtudományi fogalmak nemzetközi terminológiai adatbankja.

Létrehozását 1977-ben határozták el. Alapozó tanulmányát *F. Riggs* (USA), *Vajda E.* és *Vásárhelyi P.* (Magyarország) készítették. Gyakorlati megszervezése folyamatban van. 1978-tól tanácsadó bizottsága működik a kísérleti üzemeltetés elősegítésére.

2. melléklet

**Az UNISIST programmal kapcsolatban a hazai információs szaksajtóban
megjelent közlemények válogatott jegyzéke**

Konferencia a világ tudományos tájékoztatási rendszerének létrehozására (UNISIST) = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 18. évf. 11–12. sz. 1971. p. 960–961.

WYSOCKI, A.: Az UNISIST program megvalósítási tervei. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 19. évf. 7. sz. 1972. p. 536–547.

Az UNISIST konferencia elé terjesztett ajánlások. = Könyvtári Figyelő, 18. évf. 1972. p. 73–82.

KONDOR Imréné: UNISIST. Kísérlet tájékoztatási világrendszer létrehozására. = Könyvtáros, 22. évf. 1972. p. 259–260.

Az UNISIST világméretű rendszere és tevékenysége. Beszámoló. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 20. évf. 9. sz. 1973. p. 663–670.

Az UNISIST jövője az Unesco 1973–1978. évi programjában. = Könyvtári Figyelő, 19. évf. 1973. p. 323–328.

Az UNISIST munkacsoport ülései. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 22. évf. 2. sz. 1975. p. 115–116.

Nemzetközi szeminárium az OMKDK-ban. (SDI-szeminárium). = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 22. évf. 10–11. sz. 1975. p. 846–848.

Világméretű műszaki információs hálózat létesítése. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 23. évf. 11. sz. 1976. p. 451–463.

Az információs erőforrások irányítása országos szinten. Az országos tudományos és műszaki információs szolgáltatások tervezése és bevezetése tárgyában tartott II. UNISIST értekezlet főbb kérdései. Friedrichsdorf, NSZK. 1977. szeptember 26–30. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 25. évf. 6. sz. 1978. p. 269–276.

SZILVÁSSY Zoltánné: ISDS. Időszaki kiadványok adatait nyilvántartó nemzetközi rendszer. = Könyvtári Figyelő, 24. évf. 4. sz. 1978. p. 349–360.

Az UNISIST II konferencián részt vevő Unesco tagállamok és
képviselőik megoszlása

Világész, földrajzi régió	A képviselt		összes	A szocialista	A nem-szocialista	Az összes tagállamok képviselőinek száma
	szocialista	nem-szocialista tagállamok száma		tagállamok	képviselőinek száma	
Afrika	—	18	18	—	38	38
Arab államok	—	15	15	—	37	37
Ázsia	4	7	11	9	12	21
Dél- és Közép-Amerika	1	13	14	1	24	25
Észak-Amerika	—	2	2	—	10	10
Európa	9	20	29	32	67	99
Óceánia	—	2	2	—	4	4
Összesen	14	77	91	42	192	234

Megjegyzés: A tagállamok delegátusain kívül részt vett a konferencián egy-egy európai és afrikai nem-tagállam egy-egy delegátusa

4. melléklet

Az UNISIST II konferencián résztvevő nemzetközi
szervezetek és megfigyelők megoszlása

	A szervezetek száma	A megfigyelők száma
ENSZ szervezetek	11	15
Egyéb kormányközi szervezetek	12	15
Nem-kormányközi nemzetközi szervezetek	12	20
Összesen	35	50

*Az UNISIST II kormányközi konferencia
Párizs, 1979. május 28. — június 1.*

A cikk az Unesco 1972-ben beindított UNISIST programjának kialakulását és eredményeit foglalja össze, és ismerteti az UNISIST II konferencia lefolyását és határozatait a program továbbfejlesztéséről.

*The UNISIST II Intergovernmental Conference
Paris, 28 May — 1 June 1979*

The article traces the history and the achievements of the UNISIST programme of Unesco started in 1972 and describes the proceedings and resolutions of the UNISIST II Intergovernmental Conference concerning the future development of the programme.

* * *

**Межправительственная конференция
ЮНИСИСТ II
Париж, 28 мая—1 июня 1979 г.**

Статья излагает историю и достижения программы ЮНИСИСТ и знакомит с ходом и решениями конференции ЮНИСИСТ II.

* * *

*Die zwischenstaatliche Konferenz UNISIST II
Paris, 28. Mai — 1. Juni 1979*

Der Artikel fasst die Geschichte und die Ergebnisse des im Jahre 1972 lancierten UNISIST-Programmes, sowie den Verlauf und die Beschlüsse der UNISIST II Konferenz zusammen.

